

Yeniden Yapılanma-75.Yıl

Derginin bu sayısı, "eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması" özeğe, alınarak hazırlandı. Amaç alanda çalışan kuram ve uygulamacıların görüşlerini bir araya getirmek ve ilgili çevrelere yaymaktır.

Eğitim fakültelerinin yeniden düzenlenmesini, "ğrenmen yetiştirmenin" yeniden düzenlenmesi olarak tanımlamak, yapılanlara uygun düşer. Çünkü, artık eğitim fakülteleri, Eğitim Bilimleri Fakültesi de dahil, eğitim bilimleri alanında bilgi üretmek yerine nielikli insangücü yetiştirmek görevini izleyerek "ğretmen yetiştirmek" ve bunu da genelde "sınıf ğretmeni yetiştirmek görevi ile sınırlandırmak durumu ile karşı karşıyadır.

Bunun haklı nedenleri olabilir. Yaklaşık on yıldan bu yana Türkiye'nin ilköğretim düzeyinde sayısal olarak ğretmen sıkıntısı çektii ileri sürülmektedir. Bu savın kanıtları henüz açıklanmış da değ ildir. Sistemdeki ğrenci ğretmen oranı sayısal bir ğretmen açığının varlığını kanıtlamamaktadır.

Eğitim fakültelerinin yeniden düzenlenmesi, karmaşık örgütsel ve yönetsel çatışmaların ve çelişkilerin sonucudur. Bin dokuz yüz seksenlerde ğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri, 2547 sayılı yasayla yükseköğretim kurumlarının çatısı altında toplandığında Milli Eğitim Bakanlığı yaklaşık 60 yılı aşkın zamandır sürdürdüğü kendi öğretmenini yetiştirme politikasından inanarak, isteyerek, içtenlikle vazgeçmiş değildi. Salt okullarını saran anarşi ile başa ıkamadığı için sistemden bu parçaları koparıp atmakla sağlığına kavuşacağını varsaymıştı. Bu amaçla ğretmen yetiştiren kurumları binalarıyla, maddi ve insan kaynakları ile yükseköğretime devretmişti.

Daha sonraki dönemlerde Milli Eğitim Bakanlığı durulan toplumsal yapı içerisinde, elden. ıkardığı kendisine statü ve gç sağlayan sistem parçalarına zlem duymaya ve bunları yeniden elde etmeye yönelmiştir. Bunun gerekçesi olarak da "niversitede ğretmen yetişmez", görüşünü yaymak ve desteklemek için öğretmenlikle ilgili olarak bir "**ruh**" arayışı başlamıştır. Öğretmenlere meslek ruhunun kazandırılmasının ancak çok küçük yaşlarda ve "sen ğretmen olacaksın, sen ğretmen olacaksın" telkinleriyle gerçekteşebileceği lieri sürülmüştür.

aytaç açılmalı

Bu dönemde yükseköğretim de öğretmen yetiştirme konusunda yeterli yapı ve uygun kadrolara sahip değildi. Bu nedenle he" organizmanın zayıf olduğu noktalardan kaçması gibi, üniversiteler de eğitim fakültelerini diğer fakültelerin yanında bir marjinal fakülte olarak görme' eğilimine girmişler; hatta birçok üniversite, eğitim fakültesi açmanın kendi statülerini zedeleyeceği görüşünde olmuşlardır. Sonuçta, öğretmen açığı giderek büyürken, Milli Eğitim Bakanlığıyla üniversite arasında; gerçekte kadroların bilinçli ya da bilinçaltında sürdürdüğü bir işbirliğine yönelmeme politikası, sözde öğretmen açığını ortaya çıkarmıştır.

Yeni yapılanmanın öğretmen sağlamada ve yetiştirmede nasıl bir sonuç vereceğini şu anda kestirmek pek kolay görülmemekle birlikte, öğretmen yetiştirme sürecinin yoğunluğunu yitirmiş bir süreç olarak üniversitelerin eğitim fakültelerinde, fen edebiyat bölümlerinin eğitimi bilimleri bölümlerinde kazanç getirici bir etkinlik şeklindeki "öğretmenlik sertifikası" uygulamaları yaygın biçimde sürmektedir.

Uygulanan öğretmen yetiştirme modelini ya da eğitim fakültelerinin yeni yapısını tümüyle yadsımak olanaklı değildir. Ancak, bunu gerçekleştirenler bir sistem yaklaşımından öte bir anlamda "parça onarım" yöntemini tercih etmişlerdir. Gerçekleşen durumla, sistemin öğretmen ihtiyacı bir ölçüde çözülmüş görünüyorsa da daha şimdiden önemli yakınmalar ortaya çıkmaya başlamıştır. Nitekim, sistemin salt öğretmen boyutunu gören YÖK, bu okulların yönetim ve denetim boyutunu görememiştir. Şimdi, yüksek lisans konumunda okuyulara gidecek öğretmenlerin yönetici ve deneticilerinin önlisans ya da lisans düzeyinde öğrenim gördükleri düşünülürse sistemin nasıl bir sıkışıklık yaşayacağını kestirmek olasıdır. Ayrıca, yıllardan beri süren "sınıf öğretmeni", "branş öğretmeni" ayrımı bu kez lisans, yüksek lisans düzeyinde **dahabir** keskin duruma getirilmiştir. Bu anlamda sistemin eğrim, yönetim ve denetim boyutunun yeni yapılandırmada yer almaması uygulamada önemli sıkıntıları yaratabilecektir.

Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması bir tür "acil kurtarma operasyonu" olarak değerlendirilebilir. Yalnız, bu kurtarma operasyonu uzmanca yapılmış bir operasyondan çok, yıkıntı ve döküntüleri ile gelecekte maliyeti yüksek, uygulamadan uzak, varolan sistemi yeterince analiz edemeyen, yetersiz uzmanlarla yapılmış bir operasyon olarak değerlendirilecektir. Sonuçta eğitim fakültelerinin yeniden düzenlenmesinin, yarattığı karmaşanın daha bir süre devam edeceğini söylemek kehanet olmaz.

Dahabir söylenecek husus, dergimizin, daha doğrusu dergimizi finanse eden kuruluşun, Pegem'in yaklaşık Eylül 1998'den itibaren bir internet sayfası ile daha geniş kitlelere açılma programını gerçekleştirmiş olmasıdır. Bundan sonra yine bir kısım okuyucularımız ya da merak edenler salt dergiyi değil, derginin internette konulan makale özetlerini de izleme fırsatını bulacaklardır. Eğitim Yönetimi olarak Cumhuriyetin 75. Yılına bu tür bir katkı ile katılıyoruz. 76. yılda **dahabir** farklı katkılar umuduyla kutlama dileklerimizi sunuyorum.